

La Fira de Móra la Nova



JOSEP GIRONÈS

Escriptor

A les comarques de la Ribera d'Ebre i de la Terra Alta, parlar de fires és parlar de la Fira de Móra la Nova, la més tradicional i popular de les contrades, un esdeveniment que ja compta amb molts anys de rica història que ha transcorregut enmig de diversos esdeveniments cabdals.

Ja existia la Fira de Móra quan el ministre Javier de Burgos, sota la regència de la reina Maria Cristina, aprovà el 13 de novembre de 1833 la divisió en províncies de l'Estat espanyol, una determinació que xocava amb les aspiracions catalanes, que estaven en contra de les divisions uniformitzadores d'àmbit estatal.

L'any 1914, la constitució de la Mancomunitat de Catalunya aglutinà les quatre províncies catalanes, alhora que s'assumia les competències de les quatre diputacions provincials; amb tot, les aspiracions catalanes de disposar d'una divisió territorial pròpia només agafaren cos a partir de l'encàrrec que l'any 1931 va rebre Pau Vila i Dinarès per part del Govern de la Generalitat. Fruit del treball de la Ponència de la Divisió Territorial que encapçalava Vila, l'any 1936 es va dividir el Principat en comarques administratives i en vegueries.

Al moment d'estudiar les dimensions de les comarques es buscà un cert equilibri en el nombre d'habitants, alhora que per establir-ne la capitalitat es procurava que,



des de qualsevol dels pobles integrants, es pogués anar i tornar en un sol dia de camí, a peu. A més, per establir les capitals es tingueren en compte els pobles que actuaven de mercat pels municipis de la rodalia, i també les localitats que oferien les fires anuals més reeixides.

Abans que Javier de Burgos plantegés la divisió provincial d'Espanya, els antics Masos de Móra ja s'havien constituït com a municipi independent. Aquella fita històrica s'aconseguí el dia 3 d'abril de 1830, sota el regnat del rei absolutista Ferran VII. Al cap de pocs mesos, es formalitzava la primera edició de la Fira de Móra la Nova, un mercadal que va sorgir amb una empena que s'incrementà amb els anys, fins a situar-se com una de les més importants a Catalunya.

Quan Pau Vila treballava en la divisió territorial, la Fira de Móra

la Nova fou un element a tenir en compte, per la seva magnitud, però bé que la determinació de situar Móra d'Ebre com a capital de la Ribera d'Ebre quedà avalada per l'atracció comercial que aquest nucli projectava i projecta sobre un gran nombre de pobles de la rodalia.

La Fira de Móra la Nova, que enguany tindrà lloc el darrer cap

La Fira de Móra ja existia

quan el ministre Javier

de Burgos aprovà el 1833

la divisió provincial

de setmana d'octubre, és una de les tradicionals de Catalunya. Des de la seva fundació s'ha decantat especialment cap als sectors agrícola i ramader, i al llarg dels anys

ha mostrat la intensa evolució que s'ha viscut. Abans, famílies senceres anaven a la fira a cavall de carros i de tartanes que anaven arrossegats per equins junyits amb els corretjams més lluents i empicarlats. A la fira hi trobaven rucs i someres, cavalls i eugues, matxos i mules procedents dels principals mercats de Catalunya i Aragó, uns animals que aportaven la força necessària al camp per estirar els diversos enginyers camperols i transportar els productes necessaris. Actualment, la gent acudeix al certamen a sobre de vehicles a motor ben variats, per veure la maquinària agrícola més diversa, acompanyada de l'assessorament que ajuda els compradors a escollir les eines més adequades a les seves necessitats. L'oferta en la ramaderia també ha evolucionat de valent, fins al punt que ara, tot i mantenir-se les exposicions de bestiar d'ungla i de corral, ja no

es veuen aquells grans ramats de cabres i d'ovelles que abans omplien alguns espais

La part lúdica ha acompanyat de sempre la Fira de Móra la Nova, amb una àmplia oferta de productes destinats al bon menjar i beure que s'intensifica al llarg dels dies de mercadal. Fins ara i al llarg de moltes dècades, les famílies que s'ho podien permetre dinaven a la Fonda Barcelona, un dels establiments emblemàtics de les contrades, en tant que altres menjaven en altres establiments o directament del menjar que portaven preparat des de casa. D'un temps ençà, també són notables les ofertes d'atraccions recreatives per a la mainada i els esdeveniments musicals destinats a la gent jove. Alhora, han agafat molta empena les exposicions i conferències de caire tècnic que ofereix un bon suport als professionals agrícoles i ramaders.

El recinte firal de Móra la Nova, amb els més de deu mil metres que s'ofereixen als expositors, ja està preparat per a una nova edició, la qual congrega gent de les Terres de l'Ebre, del Baix Aragó, del Priorat, Baix Camp i de les comarques de Lleida més properes. L'àmplia oferta de productes i serveis que s'oferiran donaran abast a l'agricultura i a la ramaderia, dos sectors que pas a pas demanen més tecnificació i especialització. Tenim al davant uns dies de feina per als expositors, que intentaran vendre els millors productes als assistents, unes persones que sabran combinar sàviament el seu treball amb uns moments destinats a l'esbarjo.